

‘ Μ’ ΕΝΑ ΖΕΥΓΑΡΙ ΠΑΝΙΝΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ ’

Ένα project για μαθητές Δημοτικού

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τη φετινή σχολική χρονιά υπηρετούσα και πάλι στο 21^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών, στην πλατεία Αμερικής.. Ήμουν δασκάλα της Β΄ τάξης αλλά είχα την ευκαιρία, στα πλαίσια του μαθήματος της ‘Μελέτης Περιβάλλοντος’ και της ‘Ευέλικτης Ζώνης’, να διδάσκω και σε άλλα τμήματα.

Το ποσοστό των αλλοδαπών μαθητών, σε όλο το σχολείο, άγγιζε το 80%. Μαθητές από 19 διαφορετικές εθνικότητες. Ένα απίστευτο ‘μωσαϊκό’ από κουλτούρες – πολιτισμούς – συνήθειες – στάσεις και αντιλήψεις. Μια καθημερινή πρόκληση για τους εκπαιδευτικούς μιας τέτοιας σχολικής μονάδας, με ιδιαίτερες συνθήκες και δυσκολίες.

Ένα απ’ αυτά τα τμήματα υπήρξε και το τμήμα της Ε΄ τάξης, με 24 μαθητές, εκ των οποίων οι 20 ήταν αλλοδαποί. Μαθητές εντελώς διαφορετικοί μεταξύ τους αλλά ταυτόχρονα με κοινούς προβληματισμούς, φόβους, συναισθηματικές καταστάσεις και ενδιαφέροντα.

Ως υπεύθυνη της ετήσιας οργάνωσης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (περιβαλλοντικών, πολιτιστικών και αγωγής υγείας) όλου του σχολείου και ως άτομο ‘ανήσυχο’ και ‘παθιασμένο’ με ότι σχετίζεται με θεατρικό παιχνίδι και δημιουργικότητα (σε όλες της τις μορφές), αναζητούσα δράσεις και τρόπους που θα υποστήριζαν τη διδασκαλία μας και τους στόχους που βάζαμε για τους μαθητές μας.

Έτσι λοιπόν κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς πραγματοποίησα, προσωπικά, δραστηριότητες, σχέδια εργασίας και σενάρια που αφορούσαν θεματικές που υποστηρίζονταν από τα αναλυτικά προγράμματα, ευελπιστώντας, εκτός των άλλων, στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των μαθητών μου και στη βελτίωση των διαπροσωπικών τους σχέσεων.

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ

Ένα μήνα πριν από τη λήξη του έτους παρατήρησα πως στα διαλείμματα αγόρια και κορίτσια, των μεγάλων κυρίως τάξεων, συγκεντρωμένα σε ομάδες διακοσμούσαν, με ότι διέθεταν, πάνινα παλιά και καινούργια παπούτσια. Η προσήλωσή τους υπήρξε τόσο μεγάλη και ο ενθουσιασμός τους ακόμα μεγαλύτερος, ειδικά όταν εκλάμβαναν θετικά σχόλια για το αποτέλεσμα τηςφαντασίας τους. Διαπίστωσα όμως και κάτι πιο σημαντικό! Είχαν σταματήσει ‘βίαια επεισόδια’, ‘διαμάχες’ ή ‘ατυχήματα’ και ‘παράπονα’ από τους μικρότερους μαθητές για την συμπεριφορά των μεγαλύτερων.

Σκεφτόμουν λοιπόν πως είχα μπροστά μου έναν ‘θησαυρό’, στηριγμένο στα ενδιαφέροντα των μαθητών μου, τον οποίο μπορούσα να αξιοποιήσω και να ‘οικοδομήσω’ πάνω του ό,τι θα ήθελα να διδάξω αλλά με τρόπο πρωτότυπο και διασκεδαστικό. Μου ήρθε η ιδέα του σχεδιασμού ενός project, με ετήσια διάρκεια, που θα είχε πρωταγωνιστές ένα ζευγάρι παπούτσια, σαν αυτά που κατάφεραν να ‘κλέψουν’ το ενδιαφέρον των μαθητών και να μονοπωλήσουν την προσήλωσή τους.

Ένα project μέσω του οποίου θα.....περπατούσαμε σε μέρη άγνωστα, αρχαίους πολιτισμούς, επιφάνειες και εμβιάδα, βουνά – πεδιάδες και θάλασσες, σε ‘άγια’ μέρη και θα το αφήναμε να μας οδηγήσει στο..... ‘απόγειο’ της φαντασίας και της δημιουργικότητάς μας.

3. ΕΙΔΟΣ PROJECT

Μιλάμε επομένως για ένα « project κατασκευών και άλλων δράσεων » (αφού θα μπορούσε να περιέχει μια δημιουργία έκθεσης από ζωγραφιστά παπούτσια των ίδιων των μαθητών) και ταυτόχρονα ένα « project καλλιτεχνικής έκφρασης » μέσα από την πιθανή δημιουργία μιας θεατρικής παράστασης και της απεικόνισης αποτυπωμάτων, στο σχολικό περιβάλλον, από τους εμπλεκόμενους μαθητές.

Ένα « project φθίνουσας καθοδήγησης » (λόγω της ιδιαιτερότητας του τμήματος) όπου η διακριτική βοήθεια του εκπαιδευτικού θα εστιάζεται κυρίως στην οργάνωση των δραστηριοτήτων ανά ομάδα, ενώ οι μαθητές θα είναι εκείνοι που θα επιλέξουν στόχους, βήματα και προγραμματισμό των εργασιών τους.

Πάνω απ’ όλα όμως θα είναι ένα project που θα έχει ως στόχο τη διασκέδαση και την απόλαυση της ανακάλυψης νέων γνώσεων.

4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

- Βοηθώ διακριτικά στην οργάνωση και την κατανομή των εργασιών
- Προβάλλω video, ταινίες και συλλογές φωτογραφιών
- Προτείνω επιλεγμένες ιστοσελίδες (στο δημοτικό αποτελεί κανόνα)
- Κρατώ διακριτικό ρόλο κάθε φορά που οι ομάδες θα αντιμετωπίζουν τυχόν προβλήματα διαπροσωπικών σχέσεων και λειτουργίας
- Ενθαρρύνω και συμπαραστέκομαι
- Αξιολογώ (μαζί με τους μαθητές μου) τα αποτελέσματα και αξιολογούμαι

5. ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

Έψαξα και βρήκα ένα ζευγάρι πάνινα παπούτσια τα οποία και διακόμερησα σύμφωνα με το γούστο μου και τα έκλεισα σ’ ένα χρωματιστό κουτί.

Μπαίνοντας στην τάξη το ακούμπησα σ’ ένα θρανίο. Τα παιδιά άρχισαν αμέσως να αναρωτιούνται για το τι περιέχει.

Τους ενθάρρυνα να φανερώσουν δυνατά τις υποθέσεις τους. Η διαδικασία αυτή κράτησε 2-3 λεπτά αλλά κανένας δεν κατάφερε να βρει το σωστό (γιατί κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί πως ένα τέτοιο κουτί θα περιείχε κάτι ‘άσχετο’ για τη σχολική μας τάξη).

Άνοιξα το κουτί κι έβγαλα τα.....μοναδικά μου παπούτσια! Το τι έγινε δε περιγράφεται! Αγόρια και κορίτσια σηκώθηκαν από τη θέση τους και τρέχοντας ήρθαν να τα θαυμάσουν και να τα επεξεργαστούν.

Άρχισαν να με βομβαρδίζουν με ερωτήσεις του τύπου: « Φτιάχνετε κι εσείς τέτοια; », « Πώς τα φτιάξατε; », « Πόσο χρόνο σας πήρε; », « Θα μας δείξετε κι άλλα σχέδια; », « Θα κάνουμε κι άλλα στην τάξη; » κ.λ.π.(στο σημείο αυτό έμαθα κι εγώ, από τα παιδιά, πως τα συγκεκριμένα παπούτσια λέγονταν sneakers)

Αφού ηρεμήσαμε αρκετά πήρα το λόγο και παρακάλεσα να μου γράψει ο καθένας ατομικά, σ’ ένα χαρτάκι, με ποιο τρόπο θα μπορούσαμε να ασχοληθούμε με αυτά, μέσα από ότι έχουμε μάθει ή από κάτι που έχουμε ακούσει. Μάζεψα τα χαρτάκια και τα έβαλα στην άκρη.

Στη συνέχεια και με τη μέθοδο του « καταϊγισμού ιδεών » έγραψα στο κέντρο του πίνακα τη λέξη « sneakers » και ζήτησα από τους μαθητές να λένε λέξεις που τους έρχονταν στο μυαλό, σχετικές με αυτά (όλες καταγράφονταν στην επιφάνεια του πίνακα όπως : ταξίδια, διακοπές, βουνό, ζωγραφιστά, αθλητικά, άνετα, unisex, βήματα, κάλυψη ποδιού, μόδα, ακριβά κ.λ.π.).

Μόλις ολοκληρώσαμε, άνοιξα τα χαρτάκια και έγραψα, στην άκρη του πίνακα, τις σχετικές προτάσεις των μαθητών (όπως: « θέλω να τα ζωγραφίσω », « να σας δείξω τα δικά μου », « θέλω να γνωρίσω άγνωστα μέρη », « υπήρχαν και παλιά », « αν χαλάσουν τα πετάμε », « θα σου βάλω τα δυο πόδια σ’ ένα παπούτσι », « τρόπος ένδυσης παλαιών πολιτισμών » κ.λ.π.).

Διαβάζοντας τις λέξεις και τις προτάσεις διαπίστωνα τον ενθουσιασμό και το ενδιαφέρον των μαθητών για κάτι σχετικά με αυτά και με τη σειρά μου συμφώνησα πως μια τέτοια δραστηριότητα θα ήταν πραγματικήδιασκέδαση.

6. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Η μόνη δυσκολία ήταν η έλλειψη χρόνου. Σε λίγες μόνο εβδομάδες έληγε η σχολική χρονιά. Κάποιοι προβληματίστηκαν, κάποιοι απογοητεύτηκαν και κάποιοι πρότειναν να το υλοποιήσουμε με την έναρξη της νέας χρονιάς. Στο άκουσμα αυτής της πρότασης συμφώνησαν όλοι και έτσι αποφασίσαμε να ολοκληρώσουμε τον σχεδιασμό και την οργάνωσή του, με κάθε λεπτομέρεια, ώστε από τον Σεπτέμβριο να ξεκινήσουμε αμέσως την εκπόνηση των εργασιών.

7. ΤΙΤΛΟΣ PROJECT

Την επόμενη μέρα ζήτησα από τα παιδιά να βρουν πρωτότυπους τίτλους. Τους γράψαμε και ψηφίσαμε τον δημοφιλέστερο.

Ο τίτλος που κέρδισε τους περισσότερους ψήφους ήταν : « **Μ' ένα ζευγάρι πάνινα και μοναδικά παπούτσια** ».

8. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στη συνέχεια διαμορφώθηκαν οι στόχοι του project, από τους ίδιους τους μαθητές (οι οποίοι είναι αρκετά εξοικειωμένοι με το στάδιο αυτό, από προηγούμενα σχέδια εργασίας και δραστηριότητες τέτοιου τύπου), αναδυόμενοι από τις λέξεις και τις προτάσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω, με μια 'διακριτική' βοήθεια από εμένα και καταγράφηκαν σε χαρτί του μέτρου ως εξής :

ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ :

- Να εμπλουτίσουμε το λεξιλόγιό μας
- Να ασχοληθούμε με ετυμολογίες και οικογένειες λέξεων
- Να εξοικειωθούμε με τον περιγραφικό λόγο
- Να δημιουργήσουμε δικές μας ιστορίες
- Να γνωρίσουμε αρχαίους πολιτισμούς μέσα από την ένδυσή τους
- Να γνωρίσουμε παραδόσεις – ήθη και έθιμα, ομάδων και λαών, σχετικές με τα παπούτσια
- Να γνωρίσουμε μύθους και θρύλους, σχετικά με αυτά
- Να γνωρίσουμε και να ερμηνεύσουμε σχετικές παροιμίες
- Να γνωρίσουμε μέρη και χώρες, ταξιδεύοντας με αυτά
- Να ανακαλύψουμε την πορεία του Αποστόλου Παύλου
- Να ανακαλύψουμε οικονομικούς και κοινωνικούς συσχετισμούς
- Να γνωρίσουμε την αξία των χρημάτων και τον ρόλο τους στην καθημερινή ζωή
- Να μάθουμε μονάδες μέτρησης και επιφάνειας, περπατώντας με αυτά
- Να γνωρίσουμε τον οριζόντιο και κάθετο διαμελισμό της Ελλάδας, περπατώντας σε βουνά – πεδιάδες και θάλασσες

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΙ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ – ΑΞΙΑΚΟΙ

- Να αναπτύξουμε ως αυριανοί πολίτες, στάσεις και συμπεριφορές θετικές προς όλα τα μέλη της ομάδας αλλά και προς όλους τους συμμαθητές μας
- Να μάθουμε να αποδεχόμαστε τη διαφορετική άποψη
- Να μάθουμε να φερόμαστε δίκαια, να συνεργαζόμαστε και να νοιαζόμαστε ο ένας για τον άλλον
- Να εξοικειωθούμε στην επίλυση των μεταξύ μας διαφορών

ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΟΙ

- Να συνειδητοποιήσουμε, με δραστηριότητες μέσα κι έξω από το χώρο της τάξης, την ύπαρξη και τις δυνατότητες του σώματός μας, να αποκτήσουμε συντονισμό κινήσεων, αυτοέλεγχο, προσανατολισμό και αυτοπεποίθηση
- Να μάθουμε να επικοινωνούμε και να συνεργαζόμαστε αρμονικά με τους άλλους, μέσα από ομαδικά παιχνίδια και συλλογικές ψυχοκινητικές δραστηριότητες

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ

- Να αναπτύξουμε θετική στάση απέναντι στον Η/Υ, ως περιβάλλον εργασίας
- Να γνωρίσουμε πώς αξιοποιείται η τεχνολογία στη σχολική πρακτική
- Να αξιοποιήσουμε υλικό του διαδικτύου, στη δημιουργία πρωτότυπης και προσωπικής εργασίας
- Να εξοικειωθούμε με προγράμματα παρουσίασης εργασιών και να τα χρησιμοποιήσουμε ως εργαλεία δημιουργίας

ΑΛΛΟΙ ΣΤΟΧΟΙ - ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

📖 Να εκφραστούμε με τρόπο δημιουργικό, μέσα από τις εικαστικές τέχνες, τη θεατρική και μουσική τέχνη, τη λογοτεχνία (διηγήματα, θρύλους, παραμύθια κ.λ.π.)

📖 Να ακούμε και να κατανοούμε πληροφορίες, ώστε να είμαστε σε θέση να τις επεξεργαστούμε, να μάθουμε να παρατηρούμε και να καταλήγουμε σε συμπεράσματα

📖 Να αποκτήσουμε εμπειρίες και να συνδέσουμε αυτά που μαθαίνουμε στην τάξη με την καθημερινή μας ζωή

📖 Να εξοικειωθούμε με την επικοινωνία με ανθρώπους έξω από τα πλαίσια της τάξης (γονείς, εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες κ.λ.π.)

Στο στάδιο αυτό συμφωνήθηκε απ' όλους η ετήσια διάρκεια του project.

9. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Μέσα από μια σύντομη γενική συζήτηση, για την εξακρίβωση απόψεων και γνώσεων σχετικές με το θέμα που πρόκειται να διαπραγματευτούμε, καταλήξαμε στα εξής :

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ : καθορισμός των κοινωνικών ομάδων μέσα από την οικονομική τους δυνατότητα να ακολουθούν την μόδα του υποδήματος!

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ : τεράστιο οικονομικό κέρδος, όλων όσων εμπλέκονται στη δημιουργία επιχειρήσεων σχετικές με την υπόδηση (συμπεριλαμβανομένων και των σχεδιαστών)

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ : μέσα από συγκρίσεις υποδημάτων διαφορετικών πολιτισμών

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ : με την ομορφιά της προσωπικής δημιουργίας (εικαστικής απεικόνιση και κατασκευών)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ : από τη διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση, μέσω όλων των τομέων του προγράμματος του δημοτικού

10. ΤΕΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Μετά την ανακοίνωση των στόχων οι μαθητές έψαξαν ιδέες που θα υποστήριζαν τα αποτελέσματα των εργασιών τους και θα τους βοηθούσαν στην παρουσίασή τους, με τρόπο ελκυστικό και ευχάριστο προς το κοινό.

Ως τελικά προϊόντα προδιαγράφηκαν τα εξής :

- Δημιουργία διαφημιστικών αφίσων, με θέμα το παπούτσι
- Δημιουργία έκθεσης ζωγραφιστών παπουτσιών και μοναδικών αποτυπωμάτων
- Ομαδικό κολλάζ
- Δημιουργία λεξικού (σχετικό με το παπούτσι)
- Λεύκωμα – άλμπουμ πληροφοριών, φωτογραφιών και σχολίων, σχετικά με αυτό
- Δημιουργία ενός movie maker με υλικό του project
- Θεατρική παράσταση, με σχετικό θέμα

11. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ PROJECT

Τα παιδιά συμφώνησαν επίσης να γίνει η παρουσίαση στο τέλος της σχολικής χρονιάς, σε ένα διήμερο εκδηλώσεων, τόσο στο χώρο της σχολικής μονάδας (με προσκεκλημένους το διευθυντή, τους λοιπούς εκπαιδευτικούς, τους γονείς και όλους όσους βοήθησαν στην υλοποίησή του) όσο και σε κάποιο πολιτιστικό κέντρο, όπου θα οργανωθεί το ανέβασμα της θεατρικής παράστασης, με καλεσμένους και πρόσωπα από την τοπική αυτοδιοίκηση.

12. ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Αφού αποφασίστηκαν όλα τα παραπάνω παραθέτουμε εδώ τις μεθόδους υλοποίησης που προκύπτουν :

- ✓ Μέθοδος project, βιωματική (αφορά σχεδιασμό, οργάνωση και δραστηριότητες)
- ✓ Μέθοδος « καταγισμού ιδεών » (για ανεύρεση στόχων και διευκόλυνση σχεδιασμού)
- ✓ Ομαδοσυνεργατική μέθοδος (εργασία σε ομάδες)
- ✓ Διαθεματικό, διεπιστημονικό μοντέλο εξέτασης του θέματος (με την εμπλοκή άλλων μαθημάτων και την συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς)
- ✓ Θεατρικό παιχνίδι (παρουσίαση θεατρικής παράστασης με αντίστοιχο θέμα)
- ✓ Παιχνίδι ρόλων (Υποδυόμαστε ρόλους : Ρωμαίου, Αρχαίου Έλληνα, Βυζαντινού Αυτοκράτορα, Ινδιάνου κ.λ.π.)
- ✓ Χρήση εννοιολογικού χάρτη (οπτική εξακρίβωση του θέματος)
- ✓ Μελέτη πεδίου (επίσκεψη σε τσαγκαράδικο)

Α ΦΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ.

(όνομα ομάδας – σημαία – σύνθημα)

Το κριτήριο για τον σχηματισμό των ομάδων μας, στην παρούσα φάση, είναι τα κοινά ενδιαφέροντα, οι κοινές προτιμήσεις των μαθητών.

Οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν, από το σύνολο των προτάσεων που συζητήσαμε και γράψαμε για την ανάπτυξη του θέματος, αυτή ή αυτές που τους ενδιέφεραν περισσότερο (π.χ. γνωρίζω την υπόδοση αρχαίων πολιτισμών, ακολουθώ την πορεία του Αποστόλου Παύλου, περπατώντας μαθαίνω μονάδες μέτρησης και επιφάνειας, δημιουργώ τη δική μου φανταστική ιστορία κ.λ.π.).

Στη συνέχεια ομαδοποιούνται (σε 6 ομάδες των 4 μελών) σύμφωνα με τις κοινές προτιμήσεις τους.

Επιλέχθηκε ο συγκεκριμένος τρόπος για να αυξηθεί η διάθεση για συνεργασία και για μελέτη, μέσα στην ομάδα.

Η παραπάνω διαδικασία πραγματοποιείται με τη συμπλήρωση (ατομικά) ενός μικρού ερωτηματολογίου :

« Με ποιους από τους στόχους που θέσαμε θα ήθελες να ασχοληθείς περισσότερο; »

« Με ποιον απ' αυτούς θα δυσκολευόσουν ; »

« Γνωρίζεις κάποιον από τους συμμαθητές σου που θα τον ενδιέφερε το ίδιο θέμα ; »

Αναλύονται οι απαντήσεις και προχωρούμε στον τελικό σχηματισμό των ομάδων.

Αμέσως μετά η κάθε ομάδα επιλέγει το όνομα και το σύνθημά της και δημιουργεί το ξεχωριστό δικό της έμβλημα.

Τα ονόματα των ομάδων μας και τα συνθήματά τους είναι :

- **ΑΕΡΑΣ → ΤΑ ΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΕΤΑΣ**
- **ΣΑΝΔΑΛΙ → ΦΟΡΑ ΤΟ ΚΑΙ ΠΑΜΕ ΠΑΡΑΛΙΑ**
- **ΤΣΑΡΟΥΧΙΑ → ΤΣΑΡΟΥΧΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΣΟΥ**
- **ΤΣΟΚΑΡΑ → ΕΜΕΙΣ ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ**
- **ΕΞΑΤΑΠΑ → ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΕΞΙ ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ**
- **ΓΟΒΕΣ → ΠΟΤΕ ΘΑ ΦΟΡΕΣΟΥΜΕ ;**

Δείγμα εμβλήματος ομάδας :

Οι ομάδες μας συζητούν και συμφωνούν για το « συμβόλαιο συνεργασίας » και το αναρτούν (η κάθε μία ξεχωριστά) σε χρωματιστό χαρτί, σε κάποιο μέρος της τάξης μας. Συμφωνούν επίσης και καταλήγουν για τα διαλείμματα ενημέρωσης και ανατροφοδότησης, τα οποία θα πραγματοποιούνται ανά τρεις εβδομάδες και θα διαρκούν ένα δίωρο (επιλογή από ωρολόγιο πρόγραμμα).

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Η Ε΄ τάξη διαθέτει μια πολύ μεγάλη αίθουσα, με άπλετο φως και αρκετή ησυχία. Είναι επομένως από μόνη της κατάλληλη για εργασία σε ομάδες.

Οι μαθητές έχουν εξοικειωθεί και από τις προηγούμενες τάξεις, με δραστηριότητες που απαιτούν συνεργασία, καθισμένοι σε θρανία που είναι τοποθετημένα αντικριστά και με εύκολη πρόσβαση στον πίνακα και στις υπόλοιπες ομάδες.

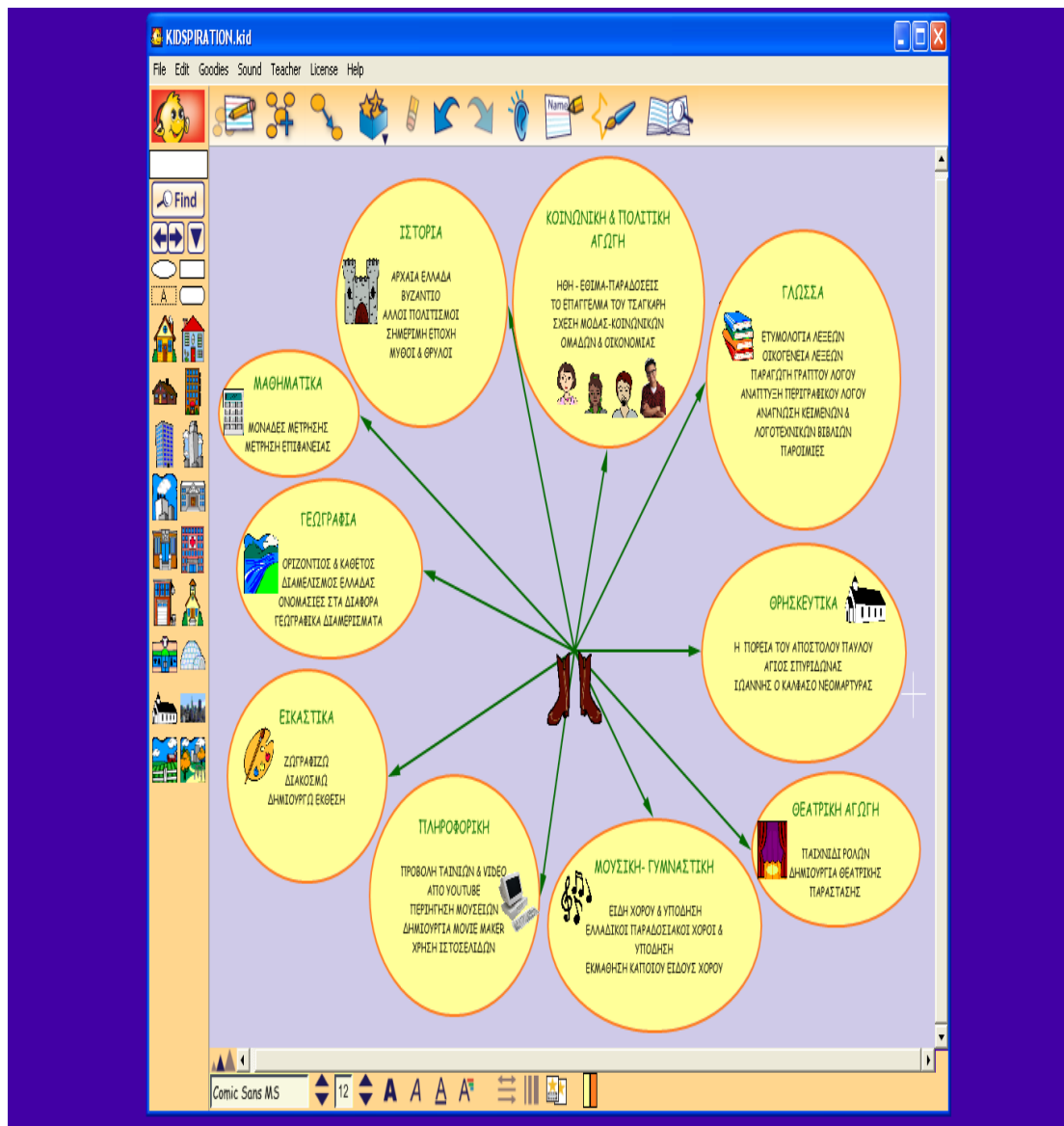
Στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε 6 ομάδες, επομένως 12 θρανία, ανά δύο αντικριστά. Η κατάταξή τους στο χώρο είναι τέτοια ώστε να διευκολύνεται η μετακίνηση τόσο των μαθητών όσο και του εκπαιδευτικού (σε περίπτωση παροχής βοήθειας, διευκρινήσεων ή επίλυσης προβλημάτων). Τα χρώματα της τάξης είναι

χαρούμενα, υπάρχει γωνιά ανάγνωσης, καλλιτεχνικής δημιουργίας και θεατρικού παιχνιδιού. Επίσης η αίθουσα διαθέτει μέρος με μοκέτα και μαξιλάρια για χαλάρωση και απομόνωση (προσοχή! Όχι τιμωρίας). Οι εργασίες των μαθητών και οι δημιουργίες τους αναρτώνται πάντα σε ειδικά διαμορφωμένους πίνακες, με εύκολη πρόσβαση.

Όλα τα παραπάνω συνθέτουν, αν όχι το ιδανικό, ένα δελεαστικό περιβάλλον για εργασία τέτοιου τύπου.

ΟΠΤΙΚΗ ΕΞΑΚΤΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Οι μαθητές, που είναι επίσης εξοικειωμένοι με τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών (ειδικά μέσα από το μάθημα της ιστορίας), αποφάσισαν να αναπαραστήσουν τη «διάχυση» του προς επεξεργασία αντικειμένου :

Β. ΦΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Οι ομάδες συνεδριάζουν και αποφασίζουν για την κατανομή και τον τρόπο εργασίας, ανά μάθημα. Οι δραστηριότητες είναι οι εξής :

ΓΛΩΣΣΑ :

✎ **Ανάγνωση & επεξεργασία σχετικών λογοτεχνικών κειμένων**

- «Τα κόκκινα λουστρίνια», Ειρήνη Μάρρα, Κείμενα Νεοελ. Λογοτ. Α΄ Γυμνασίου
- «Τα στενά παπούτσια», Ζωρζ Σαρρή, Απόσπασμα (Συμπληρώνουμε σχετικά φύλλα εργασίας)

✎ **Ανάγνωση & επεξεργασία σχετικού θεατρικού έργου**

- «Τα κόκκινα παπούτσια», Ρόμπιν Σορτ, παραμύθι του Χανς Κριστιάν Άντερσεν (Συμπληρώνουμε σχετικά φύλλα εργασίας)

✎ **Οικογένεια λέξεων, σχετικές με τη λέξη «παπούτσι» ή «υπόδημα»**

➤ Ετυμολογία σχετικών λέξεων

➤ Εύρεση σχετικών παροιμιών & επεξήγησή τους

➤ Εύρεση σχετικών φράσεων και ανάλυσή τους

• «Ήμουν πολύ δυστυχισμένος γιατί δεν είχα παπούτσια, μέχρι που είδα κάποιον χωρίς πόδια.»

• «Η ζωή είναι σαν τα παπούτσια. Δεν μπορείς ούτε να φαντάζεσαι ούτε να περιμένεις ότι τα παπούτσια σου θα σου ταιριάζουν απόλυτα. Τα παπούτσια που θα σε στενεύουν κάπου είναι μια πραγματικότητα στη ζωή». .

➤ Δημιουργία κόμικ (μεταφορά των σχετικών κειμένων σε κόμικ)

➤ Δημιουργία σχετικού διαφημιστικού κειμένου, για χρήση σε αφίσα

➤ Παραγωγή γραπτού λόγου (δημιουργώ μια σχετική φανταστική ιστορία)

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Κάπου εδώ, στο τέλος περίπου των δραστηριοτήτων στον τομέα της Γλώσσας, θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί το προγραμματισμένο από τους μαθητές μας «διάλειμμα ενημέρωσης».

Κατά τη διάρκειά του, οι 6 ομάδες μας συζητούν, σε σχήμα κύκλου, για την εξέλιξη των εργασιών τους και τα έως τώρα αποτελέσματά τους. Διαπιστώνονται τα εξής :

Οι τρεις ομάδες κατάφεραν να ολοκληρώσουν με επιτυχία το έργο τους.

Μία ομάδα παρουσίαζε σοβαρή καθυστέρηση, λόγω κακής διαχείρισης χρόνου.

Οι υπόλοιπες δύο εκπλήρωσαν κατά το ήμισυ τις εργασίες τους, καθώς αντιμετώπιζαν δυσκολίες στην καταγραφή των αποτελεσμάτων τους.

Μετά από συζήτηση της ολομέλειας αποφασίσθηκαν τα παρακάτω :

• Τα μέλη των τριών ομάδων που είχαν ολοκληρώσει την εργασία τους θα βοηθούσαν τις υπόλοιπες στις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν.

• Τέθηκαν νέα χρονοδιαγράμματα, για την ολοκλήρωση των εργασιών και των υπόλοιπων ομάδων

• Ορίστηκαν δύο «συντονιστές» (μέσα από ψηφοφορία) οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για την τήρηση του χρόνου

• Ορίστηκε νέο «διάλειμμα ενημέρωσης» για την οριστική παρουσίαση των εργασιών και την οργάνωση των επόμενων

ΙΣΤΟΡΙΑ :

➤ Παπούτσι 5.500 ετών!

➤ Γιατί φόρεσε ο άνθρωπος παπούτσια ;

➤ Αρχαία Ελλάδα

• Χαμηλό Σάνδαλο, Σανδάλια με επιγονατίδες, Αμυκλαί, Αρβύλαι, Βαυκίδες, Διάθρα, Εμβάδες, Εμπίλια, Ιφικρατίδες, Κνημίδες, Κοθόρνοι

• Ιφικράτης – Ένας αρχαίος υποδηματοποιός

• Υποδηματοποιίες Άργους, Ρόδου, Σικυώνας

➤ Βυζάντιο

• Καμπάγους (campagi)

• Τσαγγία

➤ Άλλοι πολιτισμοί

ΓΑΛΛΙΑ

• Γαλότσα

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

• Σανδάλια από πάπυρο

ΡΩΜΗ

• Calceus

• Calseus senatorum

• Umbleus

• Campagus

• Soccus

• Caliga

ΑΓΓΛΙΑ – ΓΑΛΛΙΑ

• Roulaine (τα παπούτσια στον μεσαίωνα)

ΚΙΝΑ – ΙΑΠΩΝΙΑ

• Ξύλινα σανδάλια

- Παραδοσιακά παπούτσια

ΙΝΔΙΑ

- Κεντητά παραδοσιακά παπούτσια

ΑΜΕΡΙΚΗ

- Brand Names

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

- Adidas
- Puma

ΙΤΑΛΙΑ

- Η τελευταία λέξη της μόδας

ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΟΧΗ

- Sneakers
- Ψηλοτάκουνα
- Γόβες
- Πέδιλα
- Πλατφόρμες

✎ Μύθοι & Θρύλοι γύρω από το παπούτσι

- «Τα παπούτσια που κρέμονται»
- «Τα ξύλινα παπούτσια της μικρής γιαπωνέζας»
- «Ο μονοσάνδαλος Ιάσονας»

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗΣ

Εδώ παραθέτουμε ένα διάλειμμα ανατροφοδότησης των ομάδων, κατά το οποίο παρουσιάστηκαν οι δυσκολίες που αντιμετώπιζαν δύο συγκεκριμένες ομάδες.

Κατά την προσπάθεια ορισμένων μελών τους να προσανατολιστούν και να βρουν κοινά σημεία επαφής με τα υπόλοιπα μέλη και κατ' επέκταση να προσδιορίσουν το ρόλο τους, προσπάθησαν να επιβληθούν με άσχημο τρόπο, γεγονός που άγχωσε κάποιους και δημιούργησε κλίμα αμφισβήτησης και καχυποψίας, σχετικά με τις προθέσεις του καθενός προς τους υπόλοιπους. Η αμφισβήτηση και η καχυποψία αυτή οδήγησε σε διαφωνίες και προστριβές, ως προς την έκβαση των εργασιών.

Αποτέλεσμα : νευρικότητα, ανυπομονησία, επιθετικότητα (φάση σύγκρουσης)

- Αποφασίζεται η εμπλοκή όλων των ομάδων στο πρόβλημα αυτό.
- Οι ομαδικές δραστηριότητες θα σταματήσουν για ένα μικρό χρονικό διάστημα, για να αναφερθεί και να επισημανθεί το πρόβλημα, ώστε τα μέλη όλων των ομάδων να το συζητήσουν και να προτείνουν λύσεις.

Στην περίπτωση αυτή όλοι οι μαθητές, καθώς εμπλέκονται στο πρόβλημα, μαθαίνουν πώς να το αποφεύγουν και πώς να το χειριστούν, έτσι και προκύψει στο μέλλον στη δική τους ομάδα.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ :

✎ Οριζόντιος & κάθετος διαμελισμός

- Φορώ το ανάλογο παπούτσι και διασχίζω πεδιάδες, βουνά και θάλασσες, γνωρίζοντας τον οριζόντιο και κάθετο διαμελισμό της Ελλάδας.

✎ Γεωγραφικά διαμερίσματα

- Σταματώ σε διαφορετικά γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας και ανακαλύπτω τα παραδοσιακά τους παπούτσια και τις ονομασίες τους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ :

✎ Παπούτσι και κοινωνικές ομάδες

- Με ποιο τρόπο η «τήρηση» της μόδας του παπουτσιού καθορίζει τον ορισμό των κοινωνικών τάξεων και βαθμίδων, από την αρχαιότητα έως σήμερα

✎ Οικονομικό όφελος

- Το τεράστιο κέρδος όλων όσων εμπλέκονται στη μόδα του παπουτσιού (επιχειρηματίες, σχεδιαστές, καταστηματάρχες)

✎ Επάγγελμα «Τσαγκάρης»

- Γνωρίζω το επάγγελμα του τσαγκάρη και τα σύνεργα που χρησιμοποιεί, μέσα από την επίσκεψή μας στο κατάστημά του. (συνέντευξη)

✎ Ήθη – Έθιμα – Παραδόσεις - Προλήψεις

✎ Συνταγή μαγειρικής : «Παπουτσάκια»

- Μαθαίνω τη συνταγή και την ιστορία της, τη φτιάχνω και απολαμβάνω τη γεύση τους με τους συμμαθητές μου.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ :

✎ Μέτρηση μήκους

- Μαθαίνω, περπατώντας, τις μονάδες μέτρησης του μήκους
- Λύνω σχετικά προβλήματα
(Δίνονται φύλλα εργασίας)

✎ Μέτρηση επιφάνειας

- Μαθαίνω, περπατώντας, να υπολογίζω το εμβαδόν
- Λύνω σχετικά προβλήματα
(Δίνονται φύλλα εργασίας)

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ :

✎ Η πορεία του Αποστόλου Παύλου

- Ακολουθώ τα βήματά του, με τη βοήθεια του Centenia, και γνωρίζω τα μέρη της Αποστολικής πορείας

✎ Ιωάννης ο Κάλφας, ο Νεομάρτυρας

- Γνωρίζω τον βίο του προστάτη των υποδηματοποιών

✎ Άγιος Σπυρίδωνας

- Το θαύμα με τα παπούτσια του

ΜΟΥΣΙΚΗ :

✎ Ήδη χορού

- Τα παπούτσια μέσα από τη Samba, Salsa, Rumba, το Tango, Flamengo, Μπαλέτο και των παραδοσιακών Ελληνικών χορών

✎ Εκμάθηση κάποιου χορού

- Επιλογή από τους παραπάνω, μέσω ψηφοφορίας

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ :

✎ Ζωγραφίζω πάνω σε δικά μου παπούτσια

✎ Διακοσμώ παπούτσια με διάφορα υλικά

✎ Δημιουργώ το δικό μου αποτύπωμα

✎ Στολίζω καλαπόδια

✎ Δημιουργώ ομαδικό κολλάζ

✎ Δημιουργώ διαφημιστική αφίσα

- Χρήση του προγράμματος «publisher» ή του «poster forge»

✎ Δημιουργία έκθεσης παπουτσιού

✎ Δημιουργία λευκώματος με την ιστορία του παπουτσιού

✎ Δημιουργία σχετικού λεξικού

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ :

✎ Προβολές ταινιών

- «Μάθε παιδί μου γράμματα»

- «Τα κόκκινα παπούτσια»

✎ Χρήση του Youtube

- Προβολή video με ιδέες για διακόσμηση παπουτσιών
- Προβολή video με είδη ξένων χορών

✎ Χρήση ιστοσελίδων

- Για συλλογή πληροφοριών και φωτογραφιών
- Περιήγηση σε μουσεία παπουτσιών

✎ Δημιουργία movie maker

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ :

✎ Παιχνίδι ρόλων

- Υποδύομαι τον Αρχαίο Έλληνα, τον Ρωμαίο Αυτοκράτορα, τον Βυζαντινό, τον Αιγύπτιο, τον Γάλλο του μεσαίωνα, τον σύγχρονο νέο

✎ Δημιουργία θεατρικής παράστασης

- «Τα κόκκινα παπούτσια», βασισμένη στο ομώνυμο παραμύθι του Άντερσεν

13. ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του project ζητείται η πολύτιμη βοήθεια των συναδέλφων εκπαιδευτικών :

ΓΥΜΝΑΣΤΗΣ : πληροφορίες και εκμάθηση χορού (επιλογής των μαθητών)

ΜΟΥΣΙΚΟΣ : παρουσίαση των διαφορετικών ειδών χορού (ομοιότητες – διαφορές)
ΑΓΓΛΙΚΩΝ : μετάφραση ξένων ιστοσελίδων (μουσεία εξωτερικού)

14. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ PROJECT

Η αξιολόγηση του έργου γίνεται μέσα :

☺ από τις συζητήσεις και τις εξελίξεις των διαλειμμάτων ενημέρωσης & ανατροφοδότησης

☺ από την παρατήρηση των ομάδων, καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης του project

☺ από τα φύλλα εργασίας που συμπλήρωσαν οι ομάδες, σε ορισμένες φάσεις του προγράμματος

☺ από την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν στην αρχή του σχεδιασμού

☺ από την αξιολόγηση των ομάδων η οποία πραγματοποιείται :

• με ατομικά τεστ – ερωτηματολόγια, με τα οποία ελέγχεται : α' ο βαθμός κατανόησης και κατάκτησης του θέματος που επεξεργάστηκαν και β' ο βαθμός συνεργασίας των μελών τους.

Η τελική βαθμολογία είναι η συνάρτηση του ατομικού βαθμού και του βαθμού που παίρνει η ομάδα.

☺ από την αυτοαξιολόγηση των ομάδων :

• κάθε ομάδα συντάσσει ερωτήσεις σχετικές με το περιεχόμενο του project, τις οποίες καλούνται να συμπληρώσουν οι υπόλοιπες ομάδες. Οι απαντήσεις επιστρέφουν στην ομάδα η οποία ελέγχει την ορθότητά τους.

☺ από το portfolio του κάθε μαθητή

☺ από το βαθμό συνεργασίας των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και των προσώπων που κλήθηκαν να βοηθήσουν

☺ από τη συζήτηση του εκπαιδευτικού της τάξης με τους μαθητές του { σχόλια – κριτικές (μόνο από μέρους των μαθητών) – προτάσεις (για τυχόν βελτιώσεις) – αναφορές (δυσκολιών) }

☺ από τα σχόλια όλων όσων θα παρακολουθήσουν την παρουσίαση του project, κατά τη διάρκεια των εορταστικών εκδηλώσεων, στο τέλος της σχολικής χρονιάς

15. ΠΙΘΑΝΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ & ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

✓ Μία από τις πιθανές δυσκολίες κατά τη διεξαγωγή του project θα μπορούσε να είναι η μη εύκολη πρόσβαση σε πηγές, που θα βοηθούσαν στη συγκέντρωση και στην επεξεργασία υλικού, κάποιων μελών των ομάδων (δυστυχώς οι περισσότεροι μαθητές, λόγω των οικονομικών τους προβλημάτων, δεν έχουν πρόσβαση στο internet ή δε διαθέτουν υπολογιστή).

Μια σημαντική δυσκολία που μπορεί να δημιουργήσει επιπρόσθετο άγχος ακόμα κι άρνηση συμμετοχής, σε συγκεκριμένα άτομα.

Λύση του προβλήματος θα μπορούσε να είναι η διάθεση της αίθουσας πληροφορικής που υπάρχει στο σχολείο μας, σε ώρες που είναι κενή, ώστε να χρησιμοποιείται από τους μαθητές εκείνους που αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους δυσκολίες.

Μια άλλη θα μπορούσε να είναι η διάθεση υλικού από τα υπόλοιπα μέλη των ομάδων ή ακόμα και από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό.

Τέλος, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε τη συνεργασία με άτομα που διαθέτουν υπολογιστή και πρόσβαση στο internet.

✓ Λόγω της μεγάλης εξακτίωσης του αντικειμένου, μέσω του οποίου μπορείς να ταξιδέψεις και να εμπλακείς στην πορεία του και με άλλα μικρότερα project, ο χρόνος ολοκλήρωσής του μπορεί να φανεί ανεπαρκής, για μια μόνο σχολική χρονιά.

Μια ενδεχόμενη λύση θα μπορούσε να είναι η συνέχισή του (με συμφωνία της ολομέλειας) και δεύτερη χρονιά και η παρουσίασή του στην αποφοίτηση της ΣΤ τάξης.

✓ Θα μπορούσαμε τέλος να αναφέρουμε και την περίπτωση μείωσης του ενδιαφέροντος ή δυσκολίας εκπόνησης των εργασιών, σε κάποιο τομέα της εξακτίωσης του αντικειμένου (π.χ. στον τομέα των θρησκευτικών μπορεί να υπάρξει αντίδραση γονέων ή σύγκρουση από την ύπαρξη διαφορετικών θρησκευτικών πεποιθήσεων στην τάξη).

Στο σημείο αυτό παραλείπεται εντελώς το κομμάτι που μας δημιουργεί πρόβλημα και προχωρούμε στην εκπόνηση των υπολοίπων.

16. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΤΟΥ PROJECT

✓ Μία αλλαγή στο σχεδιασμό του θα μπορούσε να γίνει στην αντικατάσταση της θεατρικής παράστασης με τη δημιουργία απομιμήσεων υποδημάτων αρχαίων πολιτισμών (π.χ. παπούτσια αρχαίου Ρωμαίου, αρχαίου Έλληνα, Βυζαντινού, Ινδιάνου, Ιάπωνα & Κινέζου, Ινδού κ.λ.π.) και η παρουσίασή τους στην έκθεση παπουτσιού.

✓ Μία δεύτερη θα μπορούσε να γίνει στον τομέα της ιστορίας, όπου εκτός από το υπόδημα να αναφερθούμε σε όλη την ενδυμασία των αρχαίων πολιτισμών και να προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε απομιμήσεις ρούχων εκείνης της εποχής, τα οποία και πάλι θα παρουσιάσουμε στην έκθεσή μας.

17. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

✓ Σύνδεση ενδιαφέροντος με μάθηση

✓ Συσχέτιση αντικειμένου με την καθημερινότητα των μαθητών μας

✓ Project ανεξάντλητης πηγής έμπνευσης και εμπειρίας για μαθητές και εκπαιδευτικό

18. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

<http://beautynet.pblogs.gr/2012/06/ancient-greek-sandals-ta-sandalia-poy-ymnei-o-diethnhs-typos.html>

<http://fashionway.gr/shoesstories/>

<http://fridge.gr/49275/stiles/shoe-stories-2/>

<http://www.topapi.gr/oldversion/929d.html>

<http://tmth.gr/sciencerelated/64-arxaia-elliniki-technology/377-arxaia-endymata-kai-ypodimata>

http://lyk-n-kydon.chan.sch.gr/ergasiestexn/ypodimata_vitanos.pdf

<http://www.sansimera.gr/proverbs/categories/144>

http://paidio.blogspot.gr/2010/06/blog-post_8448.html

http://www.kefalonitis.com/articles.php?action=view_listing&articles_id=475&articles_category_1=23

http://3lyk-n-filad.att.sch.gr/grasep/site_mstoroi/Ganomatis/TSAGGARIS.htm

<http://tadeefi.wordpress.com/2012/02/29/%CE%B7-%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%80%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%85%CF%84%CF%83%CE%B9%CF%8E%CE%BD/>

<http://sarkastiko.com/%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%B4%CE%BF%CF%83%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AC-%CE%BA%CE%B9%CE%BD%CE%AD%CE%B6%CE%B9%CE%BA%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%8D%CF%84%CF%83%CE%B9%CE%B1/>

<http://www.papoutsia-mpotes.gr/12/agnosta-istoria-papoutsion>

www.classydancefootwear.com

www.ledermuseum.de

youtube : Le Musee International de la chaussure

youtube : Bata Shoe Museum,Toronto,Canada

youtube : Deutsches Ledermuseum/Schuhmuseum

youtube : Me drawing on shoes 1

youtube : Drawing on converse Part 1:Books

youtube : Types of Ballet shoes

youtube : Tango – handmade shoes

youtube : Salsa Dancing shoes.mov

youtube : Korean Clog – Korea traditional shoes

youtube : Jikatabi, Japanese traditional shoes

youtube : Indian traditional shoes

youtube : My favourite shoe Brands

